

Είναι δυνατόν ένα μέλλον για την πατρίδα χωρίς την Διασπορά μας;

Ορθοδοξία / Κοινωνικά θέματα

Χρήστος Χρήστου Μαντέλλος, Θεολόγος, Νοσηλευτής

Στις μέρες μας γίνεται μεγάλη συζήτηση για το μέλλον της Ηπείρου, ακούμε πολλές προτάσεις, που θα φέρουν ανάπτυξη, δουλειές και κόσμο στην Ήπειρο, χιλιοειπωμένα πράγματα, που λέγονται πολλά χρόνια τώρα για να αντιμετωπιστεί η γήρανση κι η μείωση του πληθυσμού. Δυστυχώς καμία από τις προτάσεις, όσο ελπιδοφόρα κι αν είναι, δεν συνδυάζεται με το ζήτημα της ελληνικής Διασποράς.

Είναι λυπηρό το να μην παίρνουμε παράδειγμα από την «γειτονιά» μας στην Μεσόγειο, από το κράτος του Ισραήλ, που έδωσε και δίνει τεράστια σημασία στην Διασπορά του και την επιστροφή της στο Ισραήλ. Βασικός πυλώνας της αλματώδους προόδου αυτής της χώρας, που είναι ασυγκρήτως μεγαλύτερη από την πρόοδο άλλων χωρών, είναι η πολιτική της για την Διασπορά, που συνδυάστηκε με πολλά σχέδια ανάπτυξης του κράτους. Αντίθετα στην Ελλάδα ουδέποτε υπήρξε προτεραιότητα μια τέτοιου είδους πολιτική, ούτε καν μπόρεσε να εφαρμοστεί και κάποιο πρόγραμμα αποκέντρωσης, που κατά καιρούς εξήγγειλαν

πολλές κυβερνήσεις.

Προτείνονται μεγάλα επενδυτικά σχέδια, που σίγουρα μπορούν να φέρουν θέσεις εργασίας, όμως θα πρέπει να κινούνται σε μια λογική του να μην κερδίζει μόνο η επιχείρηση αλλά και η περιοχή, η δραστηριότητα μιας επιχείρησης να μην καταστρέφει την δραστηριότητα κάποιας άλλης σε άλλο τομέα. Μέσα σε αυτά τα σχέδια είναι κι άλλοι μεγάλοι δρόμοι που θα μας συνδέουν με πολλούς προορισμούς, μόνο που οι νέοι δρόμοι στην Ήπειρο πάντα λειτουργούσαν προς την κατεύθυνση της εξόδου-μετανάστευσης για τον ντόπιο πληθυσμό.

Όλα αυτά σίγουρα θα λειτουργήσουν θετικά για τα παράλια και τους χειμερινούς προορισμούς που δείχνουν να κρατούν ακόμη κόσμο, λόγω του τουρισμού , δυστυχώς όχι όλη την διάρκεια του χρόνου. Ο Τουρισμός με αυτά τα έργα θα αυξηθεί, όμως δεν αρκεί για να δώσει το φιλί της ζωής στα χωριά της υπαίθρου που κινδυνεύουν με αφανισμό. Το πρόβλημα με τον τουρισμό είναι πως μερικές περιοχές, δεν υπάρχουν στον τουριστικό χάρτη, κάποιες σύμφωνα με τα αστυνομικά δελτία είναι «ναρκωτουριστικές» περιοχές, λόγω διακίνησης ουσιών! Σε κάποια χωριά γραφικά, ιστορικά και με ιδιαίτερο κάλλος, κυριαρχεί το φαινόμενο οι δρόμοι, οι πλατείες και τα αξιοθέατα να είναι προέκταση του στάβλου «επιδοτούμενων» βοοειδών, που ακυρώνουν οποιαδήποτε προσπάθεια άλλης οικονομικής δραστηριότητας. Πρέπει να αποφασίσουμε, μιας κι όλες οι περιοχές δεν έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά και δυνατότητες, το τι τουριστική ταυτότητα θα έχει κάθε περιοχή ξεχωριστά και σε τι κοινό θα απευθύνεται.

Στο ζήτημα της μείωσης του πληθυσμού στην επαρχία πολλοί προωθούν το σενάριο της προσέλκυσης συνταξιούχων της Ευρώπης, για να απολαύσουν τα χρόνια της συνταξιοδότησης στην Ελλάδα. Τα προβλήματα εδώ είναι πως η προτίμηση των ξένων, κλίνει προς τα παραθαλάσσια μέρη, δεν εξασφαλίζεται η ενασχόληση τους με τον πρωτογενή τομέα ή άλλη δραστηριότητα, πράγμα που θα έδινε ώθηση στην οικονομία και θα ανέτρεπε την συρρίκνωση της παραγωγικότητας και της εκμετάλλευσης όλων των παραγωγικών συντελεστών. Δυστυχώς για ακόμη μια φορά δεν γίνεται λόγος για τους συνταξιούχους της Διασποράς.

Το τελευταίο σενάριο που προτείνεται για την ερημοποίηση της υπαίθρου είναι η αύξηση του πληθυσμού να γίνει μέσω της εγκατάστασης προσφύγων. Είναι δυνατόν να βασίζονται κάποιοι το μέλλον και την ανάπτυξη της περιοχής σε ανθρώπους που το όνειρό τους είναι το πότε θα ανοίξουν τα σύνορα για να φύγουν, να πάνε σε μια καλύτερη χώρα ή το πότε θα έρθει το πλήρωμα του χρόνου να επιστρέψουν στην πατρίδα τους; Είναι δυνατόν να στερούν από αυτούς τους ανθρώπους την πολυπόθητη έξοδο από την χώρα, την πραγματοποίηση των ονείρων τους, να τους υποχρεώνουν να ζήσουν σε μια χώρα «φυλακή» και να περιμένουν να αγαπήσουν αυτόν τον τόπο;

Περιμένουν να αντιμετωπίσουν αυτοί οι άνθρωποι τους «δεσμώτες» τους με διάθεση να συμμετέχουν στην ανάπτυξη του τόπου; Να μην έχουν απαιτήσεις για ζωή μόνο με «επιδόματα εξοστρακισμένου» από τον πυρήνα της ΕΕ; Η μέχρι τώρα εμπειρία και διαθέσεις δεν δείχνουν κάτι άλλο. Η πολιτική των επιδοτήσεων κι οι πρακτικές που ακολουθήθηκαν από την είσοδο της Ελλάδας στην ΕΕ είναι υπεύθυνες για την κατάσταση στην οποία έχει βρεθεί η χώρα και μια επανάληψη αυτών θα ήταν αυτοκαταστροφική και θα έδειχνε πως δεν μαθαίνουμε από τα λάθη μας.

Μπορούν να συγκριθούν αυτές η προτάσεις με εκείνη της επιστροφής της Διασποράς μας; Φυσικά κι όχι. Είναι γνωστά τα αισθήματα του Ηπειρώτη για την ξενιτιά και την επιστροφή στην πατρίδα. Ο νους του, το όνειρό του είναι να γυρίσει και να ζήσει στην πατρίδα είτε ως συνταξιούχος, είτε ως εργαζόμενος σε διάφορους τομείς, ανάλογα με τις δυνατότητες του τόπου. Δεν βλέπει τον τόπο ως φυλακή, αλλά ως παράδεισο, τον αγαπά και νοιάζεται για αυτόν. Μέσα στο DNA του Ηπειρώτη είναι βαθιά «χαραγμένη» η ευεργεσία για τον τόπο του, η προσφορά ακόμη κι από το υστέρημα του, χωρίς ίδιον όφελος, η εργασία και η προκοπή μακριά από το φαινόμενο των τελευταίων χρόνων, της ζωής με επιδόματα. Μπορούμε να γυρίζουμε την πλάτη σήμερα σε ένα τέτοιο «υλικό» για την ανάπτυξη του τόπου;

Η πρόταση αυτή καλύπτει μέχρι και το τελευταίο χωριό της Ηπείρου, σε αντίθεση με τις υπόλοιπες. Είναι το μόνο σενάριο που μπορεί να οδηγήσει και σε αύξηση του πληθυσμού και σε διάφορες οικονομικές δραστηριότητες και αξιοποίηση εγκαταλειμμένων παραγωγικών συντελεστών ακόμη και στο πιο απομακρυσμένο χωριό, μακριά από παθογένειες (γιατί δεν έμαθαν να ζουν έτσι στο εξωτερικό), όπως η χρήση των θεσμών ή θέσεων σε θεσμούς για ίδιον όφελος, η διχόνοια, η ατομικίστικη αντίληψη σε μια εποχή που οι συνεργασίες είναι επιβεβλημένη και τέλος σε ορισμένα μέρη οι συμπεριφορές τσιφλικά ή αγά από κάποιους που ορίζουν το αν είναι κάποιος «δικός μας» ή όχι, αν εγκρίνει ή δεν εγκρίνει την δραστηριοποίηση κάποιου νεοφερμένου.

Είτε οι Έλληνες της Διασποράς επιλέξουν την επιστροφή ή την διαμονή στο

εξωτερικό, παραμένουν οι καλύτεροι πρεσβευτές για τον τόπο μας ως τουριστικό προορισμό και για την εξωστρέφια των προϊόντων μας. Το θέμα είναι να αποφασίσουμε τι θέλουμε να κάνουμε με την Διασπορά μας, τους θέλουμε πίσω, θα ανοίξουμε την πόρτα της επιστροφής ή θα την κλείσουμε στα μούτρα; Θα δώσουμε κίνητρα να επιστρέψουν; Είναι σημαντικό κομμάτι του μέλλοντος της χώρας ή όχι; Ερωτήματα που έπρεπε να απαντηθούν χτες και δράσεις-προγράμματα για την επιστροφή που έπρεπε να είχαν ξεκινήσει καιρό τώρα. Ζητούν οι υποψήφιοι της αυτοδιοίκησης την ψήφο της διασποράς, παρουσιάζουν προγράμματα αναπτυξιακά δυστυχώς χωρίς να υπάρχει κανένα συγκροτημένο πρόγραμμα για την επιστροφή της Διασποράς μας, μόνο διαπιστώσεις για μείωση και γήρανση του πληθυσμού στην χώρα, ως πότε; Τι θα έχει μείνει σε 5 χρόνια από τώρα; » *Ο έχων ώτα ακούειν ακουέτω* «.

<http://bit.ly/2Glc6jx>